

BRONNEN VOOR GENEALOGISCH ONDERZOEK – ENKELE NUTTIGE TIPS

B. Bevolkingsregisters en volkstellingen:

Het merendeel van de bevolkingsregisters is thans nog terug te vinden bij de gemeentebesturen zelf (diensten van de Bevolking). Een aantal boeken, vooral de oudere, werd voor verdere bewaring toevertrouwd aan rijks- of stadsarchieven.

In Leiestam 2^e jaargang (1994) nr. 1 p. 50-51 en nr. 2 p. 58-60 publiceerden we een volledig overzicht van de bevolkingsregisters van Groot-Deinze met hun bewaarplaats. De meeste bevolkingregisters van Groot-Deinze zijn terug te vinden in het Stadsarchief aan de Leiedam. Enkel de oudste registers, vooral deze uit de eerste helft van de 19^e eeuw, worden bewaard in het Rijksarchief Gent (Geraard Duivelsteen).

De bevolkingsregisters van de andere gemeenten van ons werkgebied, Groot-Zulte en Groot-Nazareth, worden nog bijna allemaal bewaard op de gemeentehuizen.

In het Rijksarchief Gent vonden we wel volgende bevolkingsregisters en tellingen van deze gemeenten terug:

Betreffende **Zulte** in inventaris 13, deel 2 onder Zulte:

33: Naamlijst van de inwoners op 1/11/1818

50: Algemene volkstelling van 1876: familiebulletins

51-57: Algemene volkstelling van 1880: individuele steekkaarten, familiebulletins,...

59-61: idem 1890; 62-64: idem 1900; 65: idem 1910.

Betreffende **Olsene** in inventaris 97:

117-132: Bevolkingstellingen en landbouwtellingen 1828-1896

Betreffende **Nazareth** in inventaris 13, deel 2 onder Nazareth:

30: Volkstelling 1812 (1 kohier)

Betreffende **Eke** in inventaris 13, deel 1 onder Eke:

16-24 (filmrollen 23-25): Bevolkingsregisters Eke 1818, 1830, 1847, 1867 + alfabetische indexen.

De bevolkingsregisters zijn in principe niet openbaar. De rijksarchivarissen laten de inzage van de registers vrij toe wanneer deze ouder zijn dan 100 jaar en wat de recentere betreft mits de toelating van het betrokken gemeentebestuur. Sommige gemeenten zijn vrij soepel en laten ook de inzage van registers jonger dan 100 jaar toe; anderen, zoals Gent, laten zelfs de consultatie van tellingen van de Franse Periode niet toe, tenzij voor wetenschappelijke doeleinden.

Het Koninklijk Besluit van 30 juni 1846 verplichte de gemeenten bevolkingsregisters bij te houden. De eerste registers beslaan dan ook de periode 1846-1855. Vanaf 1880 werden bevolkingsregisters telkens gedurende een decenium bijgehouden, behalve de registers over de periode 1931-1947 en 1947-1960.

De bevolkingsregisters bieden een aantal voordelen op de registers van de Burgerlijke Stand: ze zijn geen momentopname maar vermelden alle veranderingen gedurende een bepaalde periode (meestal 10 jaar) en laten een gemakkelijke gezinsreconstructie toe.

Bovenaan iedere folio komen naam of nummer van de wijk of gehucht, het huisnummer en eventueel de naam van de straat voor. Verder vinden we naast de identiteit van alle gezinsleden (familienaam, voornaam, geboorteplaats en –datum, beroep) de verwantschapsgraad terug, burgerlijke staat, nationaliteit, oud of nieuw adres bij aankomst of vertrek, datum van overlijden of schrapping uit de bevolking van de gemeente.

Om ons zoeken te vergemakkelijken gebruiken we de alfabetische indexen achteraan elk register of in een afzonderlijk boekdeel.

Er zijn nochtans ook enkele zwakkere punten aan deze bevolkingsregisters. Zo zijn vooral de geboortedata en de voornamen niet altijd correct, zodat het aangewezen is deze te verifiëren in de registers van de Burgerlijke Stand.

De registers voorafgaand aan 1846, die men vaak ook bevolkingsregisters noemt, zijn in feite volkstellingen, gezien er meestal geen veranderingen in worden aangeduid. Voor Deinze zijn er bijvoorbeeld tellingen voorhanden van 1808, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1826 en 1830.

Ook de interessante volkstelling van het jaar IV (1796) mag hier niet worden vergeten. VVF-Deinze gaf het kanton Deinze van deze telling, bewaard in het Fonds Scheldepartement in het Rijksarchief Gent, volledig uit in 4 delen.